

---

b. 852

decisiun dals 11 da december 2020

---

cumposiziun

Mascha Santschi Kallay (presidenta),
Catherine Müller (vicepresidenta),
Nadine Jürgensen, Edy Salmina,
Reto Schlatter, Maja Sieber,
Armon Vital (ulteriurs commembers)
Pierre Rieder, Ilaria Tassini Jung (secretariat)

---

object

RTR, contribuziuns da televisiun, da radio ed online davart il
reengaschament dal selvicultur dispensà a S-chanf dals 2 e
3 d'avrigl 2020

recurs dals 15 da zercladur 2020

---

partidas / parts dal process

X (recurrent)

Societad svizra da radio e televisiun SSR (adversaria da
recurs)

Fatgs:

A. Sin basa d'irregularitads pussaivlas en connex cun la gestiun da la resgia e dal manaschi forestal da la vischnanca da S-chanf è il selvicultur communal vegnì dispensà l'october 2019 da la suprastanza communal en uffizi da lez temp. Ils 2 d'avrigl 2020 ha la nova suprastanza communal, en uffizi dapi il 1. da schaner 2020, publitgà ina communicaziun a las medias. En lezza orientescha ella davart la conclusiun unanima da revocar la dispensaziun dal selvicultur e da cuntinuar, almain ad interim, la collavuraziun cun el. Radiotelevisiun Svizra Rumantscha (RTR) ha rapportà da quai en contribuziuns da l'emissiun da televisiun «Telesguard» e publicaziuns online dals 2 e 3 d'avrigl 2020 sco er en ina contribuziun da duas parts en l'emissiun da radio «Actualitad» dals 3 d'avrigl 2020.

B. Ils 15 da zercladur 2020 ha X (recurrent) inoltrà in recurs cunter questas publicaziuns da RTR tar l'Autoritad independenta da recurs davart radio e televisiun (AIRR). El propona ch'i saja da constatar che las publicaziuns crititgadas violeschian disposiziuns da la Lescha federala davart radio e televisiun (LRTV; CS 784.40) ed il codex dals schurnalists dal cussegl da pressa. Il recurrent renviescha en spezial al princip d'objectivitat (art. 4 al. 2 LRTV) ed al respect da la dignitad umana (art. 4 al. 1 LRTV). En pli haja l'adversaria da recurs da purtar ils custs da procedura e da pajar in'indemnisaziun a la partida litigianta. Cuntrari a gasettas na saja RTR betg sa restrenschi da surpigliar l'argumentaziun en la communicaziun a las medias. En las contribuziuns haja RTR influenzà a moda inadmissibla la furmaziun da l'opiniun dal public cun in rapport intern e pretendiuns unilateralas. Per part sajan fatgs sco il dumber da suttascripziuns per ina petiziun vegnids represchentads incorrectamain. En connex cun la represchentaziun dal selvicultur na saja la dignitad umana betg vegnida resguardada. Lez n'haja betg pudì prender posiziun davart las renfatschas. Il recurrent crititgescha medemamain il commentari en la contribuziun da radio che metta en dumonda la cumpetenzza da la suprastanza communal. Finalmain vegnia en in rapport filmà cuntrafatg a las mesiras da corona da la Confederaziun durant la filmada. Al scrit da recurs è stà agiuntà il rapport dal post da mediaziun dals 21 da matg 2020.

C. La societad svizra da radio e televisiun SSR (adversaria da recurs) propona en sia posiziun dals 10 d'avust 2020 da refusar il recurs uschenavant ch'ins possia entrar en quel. Betg en la cumpetenzza da l'AIRR na tutgia cunzunt l'observaziun dal codex dals schurnalists. A l'adversaria da recurs na possian en nagin cas vegnir adossads ils custs da procedura u in'indemnisaziun a la partida litigianta. I saja era l'incumbensa da las medias da valitar e d'examinar a moda critica communicaziuns a las medias. Impurtant saja da resguardar il princip da fairness e da dar a las personas ed autoritads pertutgadas la chaschun d'exprimer lur posiziun. Il president communal dumandà haja però desistì da questa pussaivladad pervia dal «tema delicat». I saja stà impurtant da render attent ad eventualas irregularitads. Il rapport d'examinaziun saja stà d'interess public. L'inquisiziun penala saja vegnida menziunada. Medemamain saja vegnì fatg menziun da la circumstanza ch'i valia per tut ils participads la presumziun d'innocenza. Er il selvicultur haja renunzià ad ina posiziun. L'infurmaziun davart il dumber da suttascripziuns da la petiziun haja la redacziun survegnì dals iniziants, n'ha però betg pudì verificgar el. Durant la filmada sajan las distanzas minimalas vegnidadas

resguardadas. L'analisa en la contribuziun da radio saja stada da percepir cleramain sco opiniun persunala. Ni il princip d'objectivitat ni autras disposiziuns da program na sajan vegnids violads.

D. En sia replica dals 15 da settember 2020 insista il recurrent sin sias propostas. El snega ch'ins haja dà al president da la suprastanza communal la pussaivladad da prender posiziun. RTR n'haja betg preschentà correctamain ils fatgs sco en la comunicaziun a las medias. Il rapport d'examinaziun intern na saja betg stà destinà per la publicitad e na dastgia betg vegnir preni serius. Ins al haja duvrà surtut per l'instrumentalisaziun politica. RTR haja sustegnì quests gieus politics. Quest rapport intern saja vegnì en ils mauns dals redactors mo pervia d'ina violaziun da la lescha communal. Per RTR saja stada impurtanta unicamain la sensaziun senza mantegnair il respect necessari.

E. L'adversaria da recurs insista en sia duplica dals 5 da november 2020 sin sia proposta e sias motivaziuns. Ils arguments da la suprastanza communal per la conclusiun sajan vegnids menziunads en las publicaziuns. Quai che pertutga il rapport d'examinaziun intern renviescha l'adversaria da recurs a la protecziun da las funtaunas. L'adversaria da recurs suttastritga ch'i saja sia incumbensa da betg simplamain publicitar comunicaziuns a las medias mo tal qual, mabain era da far dumondas criticas en connex cun quellas.

F. Cun in scriver supplementar dals 23 da november 2020 ha l'adversaria da recurs communitgà che las duas contribuziuns da radio sajan vegnidas emessas ina suenter l'autra en la medema ediziun da l'emissiun «Actualitad» dals 3 d'avrigl 2020. La motivaziun dal recurs sa restrenschia però a la segunda part ed al commentari da la schurnalista Anna Caprez.

G. Il recurrent respunda cun scriver dals 2 da december 2020 che RTR haja influenzà a moda inadmissibla la furmaziun da l'opiniun dal public en omaduas parts da la contribuziun da radio.

H. Ils 14 da november 2020 ha il recurrent fatg in recurs da surveglianza cunter il secretariat pervia da l'instrucziun dal recurs. La presidenta da l'AIRR, ch'è responsabla per la surveglianza dal secretariat, ha rendì attent en sia resposta dals 23 da november 2020 che la procedura d'instrucziun na saja betg anc terminada e ch'il recurrent possa contestar davant il Tribunal federal la motivaziun scritta da la decisiun eventualmain cun renviar a la violaziun dal dretg da procedura.

I. Las partidas èn vegnidas orientadas davart il fatg che la deliberaziun da la chausa da recurs vegnia ad esser publica tenor l'art. 97 al. 1 LRTV, nun che interess privats degns da protecziun cuntrafetschian ad in tal agir (art. 97 al. 1 LRTV).

Consideraziuns:

1. Il recurrent ha inoltrà il recurs ensemen cun il rapport dal post da mediaziun entaifer il termin (art. 95 al. 1 LRTV).
2. L'art. 94 LRTV circumscriba la cumpetenzza da recurrer. Legitimà da recurrer è t.a. tgi ch'è stà involvì en la procedura da reclamaziun davant il post d'intermediaziun ed ha ina stretga relaziun cun l'object d'ina emissiun (art. 94 al. 1 LRTV; recurs individual u recurs da la persuna pertutgada). In recurs da la persuna pertutgada po vegnir acceptà, sche la persuna che recurra vegn menziunada en l'emissiun u la publicaziun crititgada u sch'i vegn referì ad ella en in'otra moda (decisiun AIRR b. 693 dals 12 da december 2014 consideraziun 2 [«Grosse Unternehmen kehren der Schweiz den Rücken»]). Il recurrent ademplescha questas premissas. El na vegn betg menziunà per num en las publicaziuns crititgadas, el è però commember da la suprastanza communal che ha publitgà la comunicaziun a las medias tematisada en las contribuziuns.
3. L'AIRR ha tenor l'art. 97 al. 2 lit. a LRTV d'eruir, sche l'emissiun contestada violescha il dretg naziunal u internaziunal correspondent. Quai pertutga cunzunt l'art. 4 e l'art. 5 LRTV. Betg tar il dretg da program relevant per l'AIRR na tutga il codex dals schurnalists dal cussegl da pressa.
4. La reclamaziun definescha l'object da contestaziun e limitescha en quest senn la cumpetenzza d'examinaziun da l'AIRR. En l'examinaziun dal dretg applitgabel è ella libra e betg liada als arguments da las partidas (Denis Barrelet/Stéphane Werly, Droit de la Communication, Berna 2011, 2. ediziun, cifr. marg. 880, p. 262).
  - 4.1 L'art. 17 al. 1 da la Constituziun federala (CF; CS 101) franchisescha la libertad da las medias resp. da la radiodiffusiun. L'art. 93 al. 3 CF e l'art. 6 al. 2 LRTV garanteschian l'autonomia da program dal realisatur. Quella cumpiglia cunzunt la libertad da tscherner il tema d'ina emissiun u d'ina publicaziun e la libertad d'elavurar ils cuntegns. Quai che pertutga il cuntegn ston las emissiuns però tegnair quint da las pretensiuns minimalas fixadas en l'art. 4 e l'art. 5 LRTV ed en il dretg internaziunal correspondent. Il recurrent fa valair ina violaziun dal princip d'objectivitat ed in'inobservanza da la dignitad umana. Betg d'examinar n'ha l'AIRR, schebain il princip da diversitad tenor l'art. 4 al. 4 LRTV vegn observà, damai ch'il recurrent crititgescha explicitamain tschintg publicaziuns da differentas medias (television, radio ed online) cun reprimandas separadas.
  - 4.2 L'AIRR examinescha en connex cun il princip d'objectivitat da l'art. 4 al 2 LRTV, schebain il public survegn sin basa dals fatgs e da las opiniuns che vegnan menziunadas en l'emissiun u la contribuziun in maletg uschè vardaivel sco pussaivel davart in tema, uschia ch'el sa furmar libramain in'atgna opiniun davart quel (DTF 137 I 340 consideraziun 3.1, p. 344s. [«FDP und die Pharmedien»]). Constataziuns dispitaivlas duain esser perceptiblas sco talas. Sbagls en puncts laterals ed imperfecziuns redacziunalas che n'èn betg adattadas d'influenzar essenzialmain l'impressiun cumplaina da l'emissiun n'èn betg relevants dal punct da vista dal dretg da program. Il giudicament sto era tegnair quint da la concepziun nunverbala. La garanzia da la furmaziun da l'opiniun libra dal public pretenda l'observaziun

d'obligaziuns da diligenza schurnalisticas centralas (cf. Urs Saxer/Florian Brunner, Rundfunkrecht – Das Recht von Radio und Fernsehen, en: Biaggini et al. [ed.], Fachhandbuch Verwaltungsrecht, 2015, n. 7.104ss., p. 312ss.; Barrelet/Werly, en il lieu inditgà, cifr. marg. 895ss., p. 267ss.; Rudolf Mayr von Baldegg/Dominique Strebel, Medienrecht für die Praxis, 2018, 5avla ediziun, p. 258ss.; Denis Masméjan, en: ders./Bertil Cottier/Nicolas Capt [ed.], Loi sur la radio-télévision, Commentaire, 2014, p. 96ss., cifr. marg. 43ss. davart l'art. 4 LRTV; Rolf H. Weber, Rundfunkrecht, 2008, cifr. marg. 20ss. davart l'art. 4 LRTV, p. 58ss.). La dimensiun da la diligenza dumandada dependa da las circumstanças concretas, dal caracter da l'emissiun e da la presavida dal public (DTF 131 II 253 consideraziuns 2.1ss., p. 257 [«Rentenmissbrauch»]). Il princip d'objectivitat è applitgabel sin basa da la valur infurmativa da las publicaziuns crititgadas.

4.3 Tar emissions, en las qualas i vegn fatg reproschas gravantas a persunas e che cuntengan uschia ina ristga considerabla da chaschunar donns materials ed immaterials a cust da persunas pertutgadas directamain u da terzs, valan pretensiuns qualifitgadas areguard la trasparenza e l'observaziun da las obligaziuns da diligenza schurnalisticas (vesair Barrelet/Werly, en il lieu inditgà, p. 268ss.). Il punct da vista da la persuna attatgada è da represchentar a moda adattada. En cas da grevas reproschas duai ella vegnir confruntada cun il material engrevgiant e mussada cun ses megliers arguments. Il princip d'objectivitat na pretenda però betg in'equivalenza qualitativa e quantitativa en la represchentaziun da tut ils puncts da vista (decisiun 2A.32/2000 dal Tribunal federal dals 12 da settember 2000 consideraziuns 2b/cc [«Vermietungen im Milieu»]).

4.4 Tgi che rapporta da proceduras penalas currentas, ha da tegnair quint en moda commensurada dal princip da la presumziun d'innocenza francà en l'art. 6 al. 2 da la Convenziun europeica dals dretgs umans (CEDU; CS 0.101) resp. en l'art. 32 al. 1 CF (sentenzia 2A.614/2003 dal Tribunal federal dals 8 da mars 2005 consideraziun 3.3 [«Nicole Dubosson/Jean-Yves Bonvin»]; decisiuns da l'AIRR b. 617 dals 27 d'avust 2010 consideraziun 4.4 [«Fall Holenweger»] e b. 616 dals 3 da december 2010 consideraziun 4.4 [«Schwere Vorwürfe»]; Franz Zeller, Zwischen Vorverurteilung und Justizkritik, Berna 1998, p. 287ss.). Mintga uman vala tenor quai sco innocent uschè ditg ch'el n'è betg vegnì sentenzià cun vigur legala en ina procedura legala. Condemnaziuns prematuras èn perquai d'evitar en in rapport davart proceduras penalas currentas. Ultra d'ina represchentaziun precisa dals fatgs e dals differents puncts da vista cumonda il princip da la presumziun d'innocenza da s'exprimer a moda retegnida en cuntegn e tun.

4.5 L'art. 4 al. 1 frasa 2 LRTV determinescha ch'igl è da respectar la dignitad umana en emissions. La protecziun da la dignitad umana, era francada en l'art. 7 da la Constituziun federala, «concerna l'agen per propi da l'uman e dals umans che n'è la finala betg cumprensibel e s'orientescha, respectond ideas collectivs, tenor la renconuschientscha dal singul en sia atgna valita, singularitad individuala ed eventuala autradad» (DTF 132 I 49 consideraziun 5.1, p. 55). Ils umans duain vegnir tractads cun il respect duì e betg sco «simpels objects» (decisiun 1B_176/2016 dal Tribunal federal dals 11 d'avrigl 2017). Il respect da la dignitad umana en connex cun la radiodiffusiun en il senn da l'art. 4 al. 1 LRTV scumonda en spezial la blamascha nunnecessaria, la ridiculisaziun u represchentaziuns

umiliantas da persunas (decisiuns da l'AIRR b. 580 dals 4 da fanadur 2008 consideraziuns 8ss. [«Vom Reinfallen am Rheinfall»), b. 448 dals 15 da mars 2002 consideraziuns 6ss. [«Sex: The Annabel Chong Story») e b. 380 dals 23 d'avrigl 1999 consideraziun 6.2 [«24 Minuten mit Cleo»]).

4.6 L'AIRR sto sa restrenscher en sia examinaziun dals aspects dal dretg da program ad ina stricta controlla legala (DTF 131 II 253 consideraziun 3.4 p. 263). Ella na dastga betg pratitgar ina surveglianza tecnica ed ella na dastga cunzunt era betg giuditgar il stil ch'il recurrent crititgescha en las publicaziuns reclamadas («schurnalisse da boulevard»).

4.7 Il recurrent ha crititgà ils formats d'emissiun «Telesguard» ed «Actualitad» da RTR. Il «Telesguard» è in'emissiun d'infurmaziun che vegn mussada da glindesdi fin venderdi e producida da la televisiun RTR. I vegn rapportà da novitads regiunalas, en spezial dal mund rumantsch e da las regiuns germanofonas dal chantun Grischun. Radio Rumantsch intermediéscha mintga di en pliras ediziuns da l'emissiun «Actualitad» actualitads localas e regiunalas da la politica, l'economia e la cultura cun analisas. Temas ed eveniments che RTR tracta en la televisiun u al radio vegnan era publitgads regularmain en artitgels online sin la pagina-web da RTR.

4.8 Concernent ils eveniments en connex cun il selvicultur suspendì disponiva il public d'ina tscherta presavida. Ils 9 d'october 2019 ha la suprastanza communal da S-chanf da lezza giada orientà a chaschun da la radunanza communal sut varia davart la dispensaziun dal selvicultur communal da lez temp. Suenter han las medias da la regiun rapportà repetidamain dal cas e da las irregularitads presumas en il manaschi forestal. La represchentanza legala dal selvicultur, il num dal qual na vegn betg menziunà en ils rapports medials, è s'exprimida en pliras contribuziuns (p.ex. en in'intervista en l'emissiun «Telesguard» dals 16 d'october 2019). Ella ha mintga giada refusà sco nunmotivadas tut las inculpaziuns cunter il selvicultur. Ils rapports medials han medemamain menziunà l'examinaziun administrativa externa che dueva sclerir ils schabetgs per incumbensa da la suprastanza communal da lezza giada (p.ex. «Telesguard» dals 3 da schaner 2020). Il public interessà da RTR dastgass pia avair enconuschì la preistorgia, ils aspects relevants e las reacziuns en connex cun il conclus tematisà da la suprastanza communal da revocar la dispensaziun dal selvicultur il mument che las publicaziuns crititgadas èn vegnidas emessas.

5. En il center da la contribuziun dal «Telesguard» dals 2 d'avrigl 2020 (durada: 1 minuta 37 secundas) è stada la decisiun da la nova suprastanza communal da S-chanf da revocar la dispensaziun dal selvicultur concludida da l'anteriura suprastanza communal l'october 2019. La suprastanza communal motiveschia sia decisiun cun la presumziun d'innocenza e cun la circumstanza che la vischnanca saja dependenta urgentamain dal selvicultur per motivs che cumpiglian la gestiun dal manaschi, tant pli che l'inquisiziun penala possa durar anc pli ditg. En la contribuziun vegn renvià ad ina petiziun inoltrada bainspert da la populaziun che ha pretendì dapli trasparenza da las autoritads. Sin dumonda n'hajan ni la cumissiun da gestiun communal, ni l'Uffizi da vischnancas dal Grischun, ni l'Uffizi da gaud e privels da la natira dal Grischun pudì chapir la decisiun da la suprastanza

comunala. L'Uffizi da vischnancas dal Grischun haja en sia funcziun d'autorità da surveglianza da la vischnanca instradà in'inquisiziun.

5.1 Il recurrent crititgescha t.a. il fatg che RTR n'haja betg publictà l'infurmaziun da la suprastanza communal dals 2 d'avrigl 2020 cumpletmain u perfin pled per pled sco quai che autras medias han fatg. El sconuscha qua apparentmain l'incumbensa da las medias che dastgan sco «Public Watchdog» er examinar a moda critica e valitar comunicaziuns uffizialas dad autoritàs. En consequenza permetta l'autonomia da program da princip in focus critic. Sut l'aspect dal princip d'objectività èsi da dir ch'ils dus motivs centrals che la suprastanza communal ha preschentà en la comunicaziun a las medias èn vegnids menziunads en la contribuziun. Il punct da vista da la suprastanza communal è uschia vegnì exprimì a moda commensurada, era sch'ella ha refusà mintga ulteriura infurmaziun davart la comunicaziun a las medias.

5.2 Medemamain nunmotivada è la reprimanda dal recurrent areguard il rapport davart la petiziun per dapli trasparenza. Cuntrari a las pretensiuns dal recurrent èsi stà relevant da rapportar da questa reacziun immediata da parts da la populaziun sin la decisiun da la suprastanza communal e la redacziun ha fatg quai senza dramatisaziun nunnecessaria. Quai vegn er accentuà dal fatg che l'Uffizi da vischnancas dal Grischun competent è intervegnì silsunter sco autorità da surveglianza. Schebain 50 personas – tenor il rapport – ubain mo 40 personas – tenor la pretensiun dal recurrent – han sutscrit la petiziun, concerna in punct lateral e na mida betg l'impressiun generala ch'ina petiziun è vegnida realisada entaifer curt temp grazia al sustegn d'in dumber remartgabel d'abitantas e d'abitants. A la dumonda en il recurs, sche la rimnada da las sutscritziuns saja stada cumpatibla cun las mesiras vertentas da lezza giada cunter Covid-19, n'ha la redacziun betg stuì ir suenter en il rom dal tema tschernì. Per il medem motiv è era nunrelevant l'aspect, schebain las petizionarias ed ils petizionaris han tegnì la distanza necessaria. Dal reminent dastgan ils realisaturs da contribuziuns rapportar sin basa da l'autonomia da program era d'acziuns politicas betg lubidas resp. inadmissiblas.

5.3 Tut en tut èsi da constatar ch'il public, sin fundament da las infurmaziuns intermediadas e da sia presavida, ha en il senn dal princip d'objectività pudì sa far in'atgna opiniun davart la comunicaziun a las medias da la suprastanza communal e las emprimas reacziuns tematisadas en la contribuziun dal «Telesguard» dals 2 d'avrigl 2020.

6. Er en l'emissiun dal «Telesguard» da l'auter di ha RTR deditgà ina contribuziun a la dispensaziun revocada dal selvicultur (durada: 2 minutas 35 secundas). Pliras petizionarias e plirs petizionaris vegnan a pled e motiveschan lur intents. Las personas discurren dad incidents che sajan vegnids zuppentads e da nunvardads che circuleschian. La redacziun citescha or d'in rapport d'examinaziun d'in biro extern, avant maun dapi il december 2019, ma tegnì sut clav da la suprastanza communal, che ha analisà ils schabetgs en connex cun la gestiun da la resgia e dal manaschi forestal da S-chanf. Las passaschas correspondentas cumprovian ch'il selvicultur n'haja betg registrà pajaments da clients en il cudesch da cassa. I manchian documents correspondentes e quittanzas per furniziuns da laina a l'exteriur. Tenor il rapport d'examinaziun saja la probabilitad gronda che la vischnanca haja subì donns

finanzials pervia dal cumportament sbaglià d'employads communal e da commembers da las autoritads. En la contribuziun vegn exprimida la supposiziun che la secretezza da las autoritads areguard il rapport possa avoir da far cun quai ch'i pudess esser avant maun in cumportament relevant per la persecuziun penala betg mo tar employads communal, mabain era tar commembers da las autoritads. Qua renda la redacziun però attent explicitamain ch'i valia la presumziun d'innocenza. La contribuziun concluda cun la remartga che la vischnanca n'haja betg vulì prender posiziun davart quests puncts e ch'ella haja era laschè avert, sch'ella vegnia anc a publitgar il rapport d'examinaziun.

6.1 Uschenavant che las reprimandas dal recurrent sa refereschan a las dumondas criticas envers la decisiun da la suprastanza communal ed a la tematisaziun da la petiziun, po vegnir renvià a las consideraziuns en connex cun la contribuziun dal «Telesguard» dals 2 d'avrigl 2020 (vesair consideraziuns 5.1 e 5.2).

6.2 En pli crititgescha il recurrent che la redacziun haja cità or d'in rapport secret betg destinà per la publicitad. I n'è però betg l'incumbensa da l'AIRR da giuditgar en il rom da sia examinaziun dal dretg da program, schebain quai ha violà il secret d'uffizi u autras disposiziuns, p.ex. l'art. 293 dal Cudesch penal svizzer (CP; CS 311.0). Resultats essenzials da quest rapport eran oramai gia enconuschents, cura che la contribuziun è vegnida emessa. L'anteriura suprastanza communal aveva numnadamain infurmà or da quel en il document «Or da la suprastanza communal il november e december» dals 27 da december 2019 e differentas medias avevan rapportà da quai l'entschatta da schaner 2020. Il recurrent na crititgescha dal rest betg ch'ils citats or dal rapport d'examinaziun en la contribuziun na correspundian betg als fatgs. Il mument che l'emissiun è vegnida mussada na devi nagins indizis ch'il rapport cuntegna mancanzas massivas, ch'el vegnia instrumentalisà per intents politics u che las conclusiuns sajan vegnidas influenzadas decisivamain da l'anteriur president communal, en uffizi enfin la fin dal 2019, sco quai ch'il recurrent pretenda senza cumprovas. Plinavant èsi da far attent al fatg che las autoritads penalas avevan instradà inquisiziuns che n'eran betg anc terminadas il mument da l'emissiun. Sut l'aspect dal princip d'objectivitat èsi decisiv che la suprastanza communal sur il president communal avess gi la pussaivladad da preschentar sia vista en la contribuziun ed avess a medem temp eventualmain era pudì metter en discussiun ils puncts da critica dal recurrent envers il rapport d'examinaziun resp. envers la tematisaziun da lez. Ella ha dentant desistì da far quai.

6.3 Il recurrent crititgescha era la represchentaziun dal selvicultur. Il punct da vista da lez na vegnia betg exprimì. L'adversaria da recurs fa da sia vart a savair che la represchentanza legala dal selvicultur n'haja betg vulì dir insatge en chausa ed haja renvià la redacziun a la vischnanca en sia funcziun da patruna. Las renfatschas en la contribuziun èn perquai drizzadas primarmain a la suprastanza communal e sia decisiun da revocar la dispensaziun dal selvicultur. Ultra da quai dastgass il public avoir savì sin fundament da plirs rapports medials ch'il selvicultur communal renviescha sco betg giustificadas las renfatschas che vegnan fatgas ad el gia dapi in temp.

6.4 Tut en tut èsi da constatar ch'il public ha pudì sa far in'atgna opiniun davart las infurmaziuns intermediadas en la contribuziun dal «Telesguard» dals 3 d'avrigl 2020. Ils fatgs

èn vegnids represchentads correctamain e las aspectaturas ed ils aspectaturs han pudì differenziar tranter fatgs e vistas persunalas. Sin basa da la concepziun transparenta n'hai era betg dà l'impressiun che las constataziuns citadas or dal rapport d'examinaziun cumprovian senza dubi il cumportament sbaglià dal selvicultur. Constataziuns dispitaivlas ha il public pudì identifitgar cun sia presavida. Il princip d'objectivitat da l'art. 4 al. 2 LRTV n'è perquai betg vegnì violà.

6.5 Sco nunmotivada sa mussa era la pretensiun dal recurrent che la rapportaziun crititgada sa drizzia cun intenziun cunter il selvicultur e sia famiglia e ch'i sa tractia perquai d'ina inobservanza da la dignitad umana en il senn da l'art. 4 al. 1 LRTV. Il selvicultur betg menziunà per num ed era betg mussà sin il maletg n'è betg vegnì represchentà en ina moda spretschant ed el n'è era betg vegnì blamà u ridiculisà nunnecessariamain. Las passaschas citadas or dal rapport d'examinaziun, uschenavant ch'ellas han pertutgà il selvicultur, èn sa referidas sulettamain ad in pussaivel cumportament sbaglià al plaz da lavur. Dal reminent èsi era vegnì renvià a la presumziun d'innocenza da tut las personas crititgadas en il rapport.

7. La revocaziun da la dispensaziun dal selvicultur decidida da la suprastanza communal ed il rapport d'examinaziun extern tegnì sut clav èn medemamain stads tema d'ina contribuziun da radio en duas parts en l'emissiun «Actualitad» da RTR dals 3 d'avrigl 2020.

7.1 En l'emprima part da la contribuziun (durada: 4 minutas) fa il moderatur dumondas a la schurnalista da RTR Anna Caprez. Quella resumescha l'emprim ils schabetgs ed ils motivs da la suprastanza communal per sia decisiun da cuntinuar l'engaschament dal selvicultur communal. Anna Caprez conferma suenter che la nova suprastanza communal haja la cumpetenza formala da prender ina decisiun correspudenta. Ella metta quella però en dumonda en vista als resultats da l'examinaziun externa ed al fatg che la suprastanza communal n'ha betg consultà ordavant la cumissiun da gestiun. Lezza haja pretendì explicitamain da vegnir infurmada en detagl davart ils eveniments. Segns da dumonda metta Anna Caprez era davos la decisiun unanima da la suprastanza communal, damai ch'i dat apparentamain inquisiziuns che pertutgan singuls commembers, uschia ch'i dess era dumondas areguard il prender stgisa. Perquai haja er intervegnì l'Uffizi da vischnancas dal Grischun sco autoritad da surveglianza. Plinavant descriva Anna Caprez la divisiun da la populaziun e la perdita da confidenza che la suprastanza communal haja subì. La schurnalista spetga dal president communal ina clera posiziun ed exprima la speranza che la suprastanza tractia la petiziun malgrà la pandemia. In ulteriur pass pudess esser in'iniziativa dal pievel, agiuntescha ella.

7.2 En la segunda part da la contribuziun (durada: 1 minuta 36 secundas) è stà en il center il rapport d'examinaziun extern, titulà dal moderatur sco brisant. Las renfatschas sajan gravantas, ha ditg la schurnalista Selina Camichel. Ins possia leger ch'i manchia en connex cun ina vendita da laina cedels da furniziun, quints e quittanzas a favur da la vischnanca. Il rapport fetschia er a savair ch'il selvicultur haja fatg fatschentas privatas tranter ils onns 2014 e 2018, per part cun il consentiment a bucca dal president communal da lezzas uras. La funcziunalitad dals mecanissem da controlla interns ed externs da la vischnanca saja messa

en dumonda. Per recumandaziun d'experts haja la nova suprastanza communal clamà las autoritads penals il schaner 2020.

7.3 Er en questa contribuziun da radio en duas parts na vai betg per l'inquisiziun penala currenta cunter il selvicultur communal, mabain primarmain per la decisiun da la suprastanza communal, spezialmain en consideraziun da las explicaziuns en il rapport d'examinaziun. La resumaziun dals puncts impurtants en l'emprima part d'Anna Caprez ha correspundì als fatgs. La valitaziun dals schabetgs da vart da la schurnalista che ha respundì a dumondas dal moderatur è stada evidentamain ina vista persunala (art. 4 al. 2 frasa 2 LRTV). Quai vala cunzunt era per la remartga ch'ina iniziativa dal pievel saja pussaivla. En la segunda part na fa Selina Camichel en emprima lingia nagut auter che citar passaschas or dal rapport d'examinaziun, però senza numnar nums. Il recurrent na fa en quest connex betg valair ch'ìls resultats dal rapport d'examinaziun sajan vegnids preschentads a moda inexacta.

7.4 Resumond sa lascha constatar che la contribuziun en duas parts da l'emissiun «Actualitad» dals 3 d'avrigl 2020, da giuditgar sco unitad entira, n'ha betg violà las pretensiuns minimalas ch'il dretg da radiodiffusiun fa envers il cuntegn dal program. Sin basa da la concepziun transparenta, dals fatgs intermediads a moda correcta e da sia presavida ha il public pudì sa far in'atgna opiniun davart ils aspects tematisads en connex cun la decisiun da la suprastanza communal da reengaschar il selvicultur. Il princip d'objectivitat n'è betg vegnì violà ed era nagina inobservanza da la dignitad umana n'è avant maun.

8. Medemamain crititgada vegn la contribuziun online da RTR dals 2 d'avrigl 2020 cun il titel «Return dal selvicultur dispensà». Sura vegn visualisà in maletg cun colliaziun a la contribuziun dal «Telesguard» dal medem di. Suentar fa l'artitgel referenza a la comunicaziun a las medias da la suprastanza communal davart la revocaziun da la dispensaziun dal selvicultur ed a la motivaziun preschentada en quella. Il president communal na veglia betg s'exprimer en chaussa, damai ch'i sa tractia d'in «tema delicat». En pli vegnan menziunads la petiziun che pretendia trasparenza da vart da las autoritads, la cumissiun da gestiun che sa mussia irritada e l'Uffizi da vischnancas dal Grischun. Las infurmaziuns intermediadas en l'artitgel pussibiliteschan a las lecturas ed als lecturs da sa far in'atgna opiniun davart il tema. Qua po vegnir renvià a las consideraziuns en connex cun la contribuziun dal «Telesguard» dals 2 d'avrigl 2020 (vesair consideraziuns 5ss.).

9. Ils 3 d'avrigl 2020 ha RTR publitgà l'artitgel «Return dal selvicultur dispensà sveglia dumondas» che cuntegna era renviaments a las contribuziuns da las emissiuns «Telesguard» ed «Actualitad» dal medem di. En la publicaziun online vegnan citadas numerusas passaschas or dal rapport d'examinaziun che tractan cunzunt quittanzas mancantas per furniziuns da laina e pajaments sco era mecanissem da controlla mancants. L'artitgel resumescha la rapportaziun en las emissiuns «Telesguard» ed «Actualitad», citescha però per part er autras passaschas or dal rapport d'examinaziun. Areguard il giudicament sut l'aspect dal dretg da program po dentant vegnir renvià a las consideraziuns en connex cun la contribuziun da televisiun e da radio (vesair consideraziuns 6ss. e 7ss.). Era l'artitgel online dals 3 d'avrigl 2020 na violescha naginas disposiziuns da program.

10. A la critica pauschala dal recurrent che las publicaziuns crititgadas fetschian part d'ina campagna orchestrada cunter il selvicultur e sia famiglia na po betg vegnir consentì. En las contribuziuns èsi ì plitost per far las dumondas criticas en connex cun ina decisiun d'ina autoritad. Er en l'intschess rumantsch pitschen e pauc anonim tutga quai tar las incumbensas da las medias e vegn protegì da l'autonomia da program. Damai che las pretensiuns minimalas dal dretg da program èn vegnidas resguardadas en tut las contribuziuns, èn las reclamaziuns cunter quellas da refusar.

11. Custs da procedura n'èn betg d'imponer (art. 98 LRTV). Indemnisaziuns a la partida litigianta na pon en nagin cas vegnir concedidas en il rom da la procedura da recurs davant l'ARR (Weber, en il lieu inditgà, cifr. marg. 3 davart l'art. 98 LRTV, p. 581).

Per quests motifs decida l'AIRR:

1. Ils recurs vegnan refusads unanimamain, uschenavant ch'igl è d'entrar en els.
2. Custs da procedura na vegnan betg incassads ed indemnisaziuns a la partida litigianta na vegnan betg concedidas.
3. Pronunzia per mauns da:
- (...)

En num da l'Autorità independenta da recurs davart radio e televisiun

Indicaziuns dals meds legals

Decisiuns da l'AIRR pon vegnir contestadas cun in recurs davant il Tribunal federal tenor l'art. 99 LRTV en cumbinaziun cun l'art. 82 al. 1 lit. a, l'art. 86 al. 1 lit. c e l'art. 89 da la Lescha federala davart il Tribunal federal (LTF; CS 173.110) entaifer 30 dis sunter la pronunzia.

Spediziun: 21.4.2021